

Messier Klub

A november-februári időszak kissé megdermesztette az észlelőkedvet, a beérkezett észlelések nagy része korábban, enyhébb időjárásnál készült. Bemutatásukat kezdjük talán két nyári-déző észleléssel Hamvai Antal munkáiból, ugyanis a Sagittarius két említett objektumát egyedül ő kereste fel '95 nyarán.

Név	rajz	leírás	fotó	műszer
íjf. Erdei József	1/1	2+6		10x50 B
Hamvai Antal	11/11			20 T
Hevesi Zoltán	2/2			11 T
Kiss Péter	4/4			11 T
Szabó Gábor	5/7			7 L
Szabó Gyula	4/5			40 T
Szauer Ágoston			3/4	?
Összesen:	27	8	4	

M23 NY Sgr

20 T, 200x: 30' körüli, laza, közepesen gazdag halmaz. Csillagai szétszórtan, de még 75x-ös nagyításnál is jól érezhetően kerek területen helyezkednek el. A $9^m, 5-15^m$ -s tagok között több a kettős jellegű, valamint a karokba, csillagívekbe rendeződött párok, többes rendszer. Csillagai kék, fehér és vöröses színárnyalatúak. Néha enyhe megnyúltság érezhető É-D-i irányban. A centrumban némileg nagyobb a csillagsűrűség (Hamvai Antal)

A katalógusadatok szerinti $6^m, 9$ -s összfényességű halmaznak mintegy 100 tagja található 25' átmérőjű területen. Hamvai Antal második bemutatásra kerülő észlelése a legtávolabbi Messier GH-ról, az M75-ről készült. Látszó átmérője 3-5', fényessége $8,6-8^m, 7$ körüli.

M75 GH Sgr

20 T, 200x: 4'-5'-nyi, piciny GH. Magja csillagszerű, halója fokozatosan olvad a háttérbe. 300x-os nagyításnál EL-sal a D-i oldala picit szemcsés, míg a K-i felén kicsit halványabb. Szürkés színű, a D-i oldal felé kissé megnyúlnak tűnik, bár ezt eredményezheti a K-i oldal halványsága is. Bontásnak más jele nem látszik. (Hamvai Antal)

Íjf. Erdei József arra az elhatározásra jutott, hogy megpróbál minél több Messiert felkeresni szabad szemmel. Ez nem újkeletű ötlet, ám egy programszerű észlelés-sorozat érdekes tanulságokkal szolgálhat. Ha másoknak is van (vagy lesz) szabad-szemes észlelése, küldje be! (Hol, mikor, melyik objektumot sikerült azonosítani, milyen körülmények között stb.) Lássunk most kettőt leírásaiból!

M41 NY CMa

1995.12.24. 20:00 UT, HMG: $5^m, 5$: Első próbálkozásra negatív, majd egy újabb próbálkozás meghozta a sikert. A Szíriuszt kitakartam a kezemmel, és nagy nehezen EL-sal előbújt egy szabálytalan alakú, ezüstös felhő, kb. $4^\circ-5^\circ$ -kal délre az α CMa-tól. Nehéz észrevenni, mert közel van a horizonthoz. (íjf. Erdei József)

Az év eleji kevés derült éjszakát csak néhány észlelőnknek sikerült kihasználni. Igaz, Szabó Gyula — ausztriai útjának köszönhetően — szabadszemes észlelésekkel is dicsekedhet, mégpedig az Auriga nyílthalmazairól.

M36, M37, M38 NY Aur

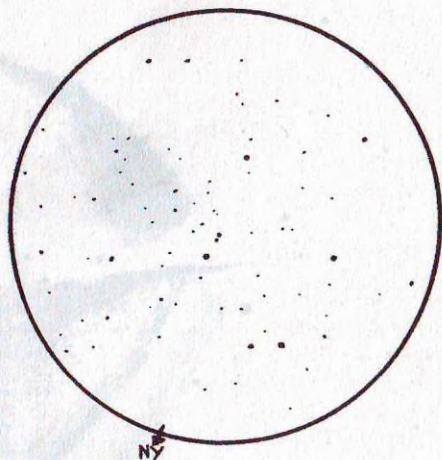
Szabadszemes észlelések (1996.02.17., hmg= 7^m,6!). M37: Nagy, diffúz paca. Bár kb. telehold méretű, a sötét égen mégis jól látszik, mivel fényessége 2^m-val a hmg fölött van... M36: Sokkal kompaktabb látvány, mérete feleakkora. M38: Kb. M37 méretű, éppen csak sejtető folt a Tejút igencsak fényes tartományában. Amennyire halvány-sága mellett megállapítható, kissé grízesnek tűnik. (Szabó Gyula)

Kiss Péter és Szabó Gábor több észleléssel is jelentkezett. Az M34-ről mindketten készítették rajzos leírást.

M34 NY Per

7L, 18x: Ritka NY, amit 4-5 fényesebb csillag tesz jellegzetessé. Ezekon belül található néhány halványabb csillaga. Az egész halmaz nagyon ritka, az égi háttértől épp hogy elkülöníthető csillagsűrűsödés. (Szabó Gábor)

11,0 T, 54x, LM= 47' (Kiss Péter)

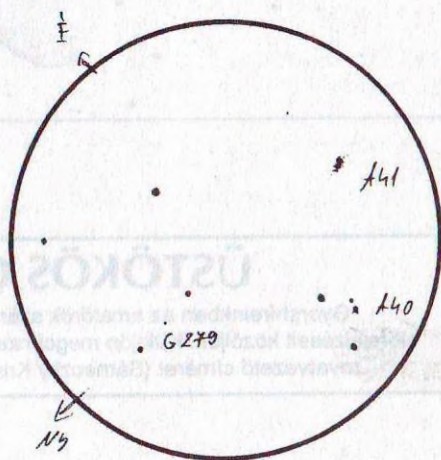
M31 GX And

1995.12.24. 20:00 UT, HMG: 6^m,2: A β And-tól a Cepheus felé haladva kb. 7°-8°-ra, homogén felületű, kissé megnyúlt ködösség. (ifj. Erdei József)

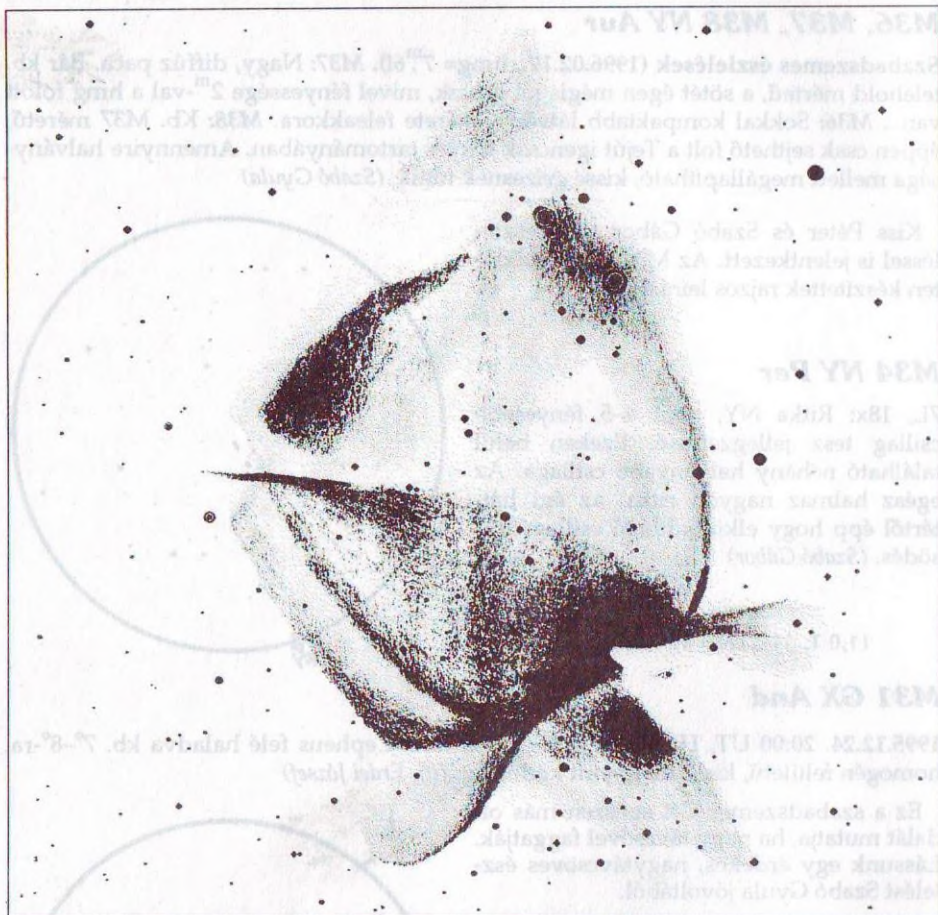
Ez a szabadszemes GX egészen más oldalát mutatja, ha nagy távcsővel faggatják. Lássunk egy érdekes, nagytávcsöves észlelést Szabó Gyula jóvoltából.

M31 GX And + G279, A40, A41 (az M31 gömbhalmazai)

40 C, 300x: „Természetesen” a GX ködlését ilyen nagy nagyítással észre sem lehet venni, ellenben jól látszik az A40 mint csillagszerű sűrűsödés, az A41 mint halványan derengő, kisméretű folt és a G279 jelű GH. A két asszociáció és a GH az Androméda-ködhöz tartozik, de még sok más objektum is azonosítható a GX-ban! (Szabó Gyula)

Végezetül Szabó Gyula Nagy Orion-ködről készült rajzát mutatjuk be, melyet 10 cm-es RFT-vel, HF-Glass szűrő segítségével készített, 7^m,6-s szabadszemes határ-fényesség mellett. A leírást a Messier Hírekben közöljük.

JÓZSA SÁNDOR

ÜSTÖKÖS GYORSHÍREK

Gyorshíreinkben az amatőrök számára érdekes új üstökösök, kisbolygók előrejelzéseit közöljük. Küldjön megcímzett, felbélyegzett borítékokat — 5–5 db-ot — a rovatvezető címére! (Sárnecky Krisztián, 1132 Budapest, Kádár u. 9–11.)